

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
27. 04. 2012
ПРИМЉЕНО

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж 1 По2 9/11
Дана 11.01.2012. године
БЕОГРАД

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Радмиле Драгичевић-Дичић – председника већа, Синише Важића, Соње Манојловић, мр Сретка Јанковића и Омера Хациомеровића – чланова већа, уз учешће судијског сарадника Мирјане Новић, са записничарем Мајом Ивановић, у кривичном поступку против **оптуженог Ђаковић Перице**, због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ, одлучујући о жалби Тужилаштва за ратне злочине, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду - Одељење за ратне злочине К- По2.бр.3/2011 од 01.07.2011. године, након одржаног претреса у смислу одредбе члана 376 став 1 и 377 став 5 ЗКП, на ком су били присутни заменик Тужиоца за ратне злочине Снежана Станојковић, оптужени Ђаковић Перица и његов бранилац адвокат Марић Предраг, по заменичком пуномоћју за адвоката Калањ Ђорђа, дана 11.01.2012. године, донео је

ПРЕСУДУ

УВАЖАВА СЕ жалба Тужилаштва за ратне злочине, па се **ПРЕИНАЧАВА** пресуда Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К- По2.бр. 3/2011 од 01.07.2011. године, тако што иста сада гласи:

Оптужени Ђаковић Перица, [REDACTED]

КРИВ ЈЕ

Што је:

“неутврђеног дана у периоду од 03.09. до 08.09.1991. године у Медаку, за време оружаних сукоба на територији тадашње Републике Хрватске, у саставу

СФРЈ између оружаних снага ЈНА, јединица Територијалне одбране и милиције “САО Крајина” са једне стране и полицијских и паравојних формација Републике Хрватске са друге стране, а на подручју општине Госпић за време оружаних сукоба милиције “САО Крајине”, Територијалне одбране и резервне милиције са јединицама МУП Хрватске, као припадник резервне милиције, кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба, противно одредбама члана 3 став 1 тачка а) Треће Женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 12.08.1949. године, ратификоване од Народне Скупштине ФНРЈ 1950. године и члана 4 став 1 и 2 тачка а) Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба, Протокол II од 08.06.1977. године, “Службени лист СФРЈ” број 16/78 Међународни уговори, а након што је оштећени ██████████ на дан 03.09.1991. године као припадник МУП Републике Хрватске положио оружје после борбе са припадницима милиције САО Крајине на путу за Билај и доведен у Медак у просторије станице милиције која се налазила у преуређеној гостионици “Јадран”, према оштећеном Медунићу, као ратном заробљенику, нечовечно поступао,

на тај начин што га је неутврђеног дана, у поподневним часовима пар пута ударио палицом по табанима, док је друго лице седело на ногама оштећеног,

- чиме је извршио кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ

па га суд применом одредби члана 5,33,38,41,42 и 43 КЗ СРЈ

О С У В У Ј Е

на казну затвора у трајању од 1 (једне) године.

На основу одредбе члана 196 став 4 ЗКП, оптужени Таковић Перица се ослобађа обавезе плаћања трошкова кривичног поступка, те се одређује да исти падају на терет буџетских средстава.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К-По2.бр. 3/2011 од 01.07.2011. године оптужени Таковић Перица је, на основу одредбе члана 355 тачка 2 ЗКП, ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ. На основу одредбе члана 197 став 1 ЗКП одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

16
21

Против наведене пресуде жалбу је изјавио:

- Тужилац за ратне злочине, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона, са предлогом да другостепени суд закаже и одржи главни претрес, те да након одржаног претреса преиначи пресуду Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине, тако што ће оптуженог огласити кривим због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ и осудити га на казну по закону.

Бранилац оптуженог Ђаковић Перице, адвокат Калањ Ђорђе, поднео је суду одговор на жалбу, са предлогом да другостепени суд одбије жалбу Тужилаштва за ратне злочине, те да потврди првостепену пресуду.

Тужилаштво за ратне злочине је у поднеску Ктрз.бр.10/07 од 29.09.2011. године предложило да другостепени суд закаже и одржи претрес, те након одржаног претреса уважи жалбу тужиоца, те преиначи ожалбену пресуду тако што ће оптуженог огласити кривим и осудити га по закону.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине је одржао седницу већа на којој је разматрајући жалбу тужиоца за ратне злочине закључио да се истом основано указује на то да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП.

Наиме, основано се жалбом указује да је изрека пресуде противречна разлозима пресуде, јер је првостепени суд у изреци навео да је оптуженог Ђаковића ослободио од оптужбе на основу одредбе члана 355 тачка 2 ЗКП, тј. да није доказано да је извршио кривично дело за које је оптужен, а из разлога датих у образложењу произилази да је суд нашао да радње, за које је суд утврдио да их је предузео оптужени, не представљају радње извршења кривичног дела за које је оптужен, што значи да дело које је предмет оптужбе није кривично дело, а што представља основ за ослобађање од оптужбе по члану 355 тачка 1 ЗКП. Како се ради о апсолутно битној повреди одредаба кривичног поступка, због којих пресуда мора бити укинута, а у конкретном случају првостепена пресуда је већ једном укидана, Апелациони суд у Београду је, констатујући постојање ове битне повреде одредаба кривичног поступка, на основу одредбе члана 385 став 2 ЗКП, донео одлуку о одржавању претреса пред другостепеним судом.

На претресу одржаном дана 11.01.2012. године саслушан је оптужени Ђаковић Перица, прочитана пресуда Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По2.бр.3/2011 од 01.07.2011. године, искази оштећеног ██████████, дати у току кривичног поступка, као и релевантни записници о главном претресу.

Након одржаног претреса, одлучујући о жалби Тужиоца за ратне злочине, Апелациони суд у Београду је, након свестране и брижљиве оцене доказа,

оценио као неосноване жалбене наводе да је чињенично стање погрешно утврђено, а као основане наводе којима се указује да је првостепени суд, при оцени да ли је дело које је оптужени учинио кривично дело, ослобађајући га оптужбе, учинио повреду кривичног закона из члана 369 тачка 1 ЗКП.

У погледу чињеничног стања, Апелациони суд у Београду је нашао да је првостепени суд правилно утврдио све одлучне чињеница за правилно пресуђење. Тако је првостепени суд правилно утврдио чињенично стање у погледу: постојања оружаног сукоба, да се у конкретном случају не ради о пресуђеној ствари, статуса ратног заробљеника оштећеног [REDACTED] радњи и околности у којима их је оптужени Ђаковић Перица предузео према оштећеном, његовој свести о томе да се ради о заробљеном припаднику противничке стране у сукобу, као и у погледу врсте и тежина повреда које је критичном приликом задобио оштећени [REDACTED], за шта је дао јасне и аргументоване разлоге, које у свему прихвата и овај суд и на њих упућује.

Неосновно се жалбом Тужиоца за ратне злочине указује да је првостепени суд погрешно утврдио чињенично стање када је нашао, да због радњи које је предузео оптужени Ђаковић Перица, оштећени [REDACTED] није претрпео више тешких и лаких телесних повреда и трпео болове јаког интензитета, јер је, по ставу тужилаштва, радње предузимао „заједно“ са оптуженима који су правноснажно осуђени. Овакви наводи су неосновани, јер оптужени Ђаковић Перица и није оптужен да је поступао као саизвршилац са осталим оптуженима, који су правноснажно осуђени, већ је оптужником сваком од њих било стављено на терет да су одвојено и сукцесивно предузимали радње према оштећеном, при чему су радње сваког од њих, као и последице које је свака од тих радњи произвела према оштећеном [REDACTED] посебно описане. Како из описа дела датог у оптужници не произлази да је оптужени Ђаковић Перица кривично дело извршио као саизвршилац са НН лицима и осталим оптуженима, који су правноснажно осуђени, то првостепени није утврђивао његову свест и вољу да произведе последице заједничким деловањем са другим лицима, односно „да се сагласио са радњама осталих оптужених и НН лица“, како се то наводи у жалби, јер то и није било предмет оптужења. Околност да је у оптужници наведено да је окривљени Ђаковић поступао „заједно“ са осталим правноснажно осуђеним оптуженима, а без навођења околности, објективних и субјективних, из којих би произлазило саизвршилаштво, сама за себе не може значити да су поступали као саизвршиоци. Првостепени суд је правилно утврдио да је оштећеном тешке телесне повреде нанео оптужени Коњевић, а лаке телесне повреде оптужени Лазић и Марунић, који су сви правноснажно осуђени, те да радње које је предузео оптужени Ђаковић, и то пар удараца палицом по табанима док му је на ногама седело друго лице, нису оставиле трајније последице, нити су му наносиле тешке патње и бол, а што произлази из налаза и мишљења вештака др Зорана Станковића и из исказа самог оштећеног, које доказе је првостепени суд правилно оценио, а тако дату оцену прихвата и овај суд и налази да жалбеним наводима није доведена у сумњу.

Дакле, и овај суд налази да је на несумњив начин утврђено да је у време оружаних сукоба оштећени [REDACTED] дана 03.09.1991. године положио оружје после борбе са припадницима милиције САО Крајине и доведен у Медак – у гостионицу „Јадран“, где је задржан до 08.09.1991. године и у ком периоду су га оптужени Лазић, Марунић и Коњевић, а који су правноснажно осуђени пресудом Вишег суда у Београду – Одељење за ратне злочине К. По2 36/2010 године од 15.06.2010. године, наизменично се смењујући, тукли рукама, ногама, палицама, резали и убадали ножем. Истовремено, првостепени суд је у току поступка утврдио и то да је и оптужени Ђаковић једном приликом дошао са још једним лицем у гостиону „Јадран“, те у интервалу од око пола сата оштећеног [REDACTED] ударао палицом по табанима док му је друго лице седело на ногама и да због тих радњи оптуженог Ђаковића оштећени није имао теже и трајне последице нити трпео тешке патње и бол. Такође, овај суд прихвата да је на несумњив начин утврђено да је оштећеног ударао оптужени Ђаковић и не доводи у сумњу правилност образложења првостепеног суда на страни 8 став 3 образложења пресуде у вези са делимичном изменом исказа оштећеног Медунића у погледу чињенице ко му је седео на ногама.

Дајући правну оцену утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно применио закон када је нашао да у радњама окривљеног нису остварена обележја мучења, нити су оштећеном [REDACTED] наношене велике патње или повреда телесног интегритета, као неке од алтернативно прописаних радњи извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 144 КЗ СРЈ. Наиме, мучење представља тежи облик нечовечног поступања, те да би постојало неопходно је да се лицу – жртви намерно наносе велике патње, физичка или душевна бол, а са циљем да изнуди информације или признање, или да жртву казни, застраши или присили. Међутим, првостепени суд је повредио кривични закон, а што се основано истиче у жалби Тужиоца за ратне злочине, када је закључио да с обзиром на утврђено чињенично стање, радње које је предузео оптужени Ђаковић и њихове последице не представљају нечовечно поступање, као једну од алтернативно прописаних радњи извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 144 КЗ СРЈ.

Супротно ставу првостепеног суда, по оцени овог суда, иако ударање палицом по голим табанима код оштећеног није узроковало тешку душевну патњу и физички бол, радње оптуженог представљају радње нечовечног поступања, јер представљају озбиљан насртај на људско достојанство у ситуацији када је оштећени [REDACTED] неколико дана у периоду од 03.09.1991. године до 08.09.1991. године био затворен у гостиони „Јадран“, где су га свакодневно, наизменично тукла и малтретирала друга лица, те су, у тим околностима, таквог карактера и интензитета да представљају једну од алтернативно прописаних радњи извршења кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ. Нечовечно поступање је блажи облик злостављања, јер се лицу наноси мањи, како психички, тако и физички бол, али се вређа и његово достојанство. Са тим у вези, другостепени суд је

ценио и исказ сведока [REDACTED] из ког несумњиво произлази да га је у критичном периоду оптужени Ђаковић Перица пар пута ударио палицом по табанима, док му је друго лице седело на ногама, те нашао да је, без обзира што на главном претресу умањује значај предузетих радњи оптуженог Ђаковића, доследан, јер ни у једном моменту оштећени није довео у сумњу чињеницу да је оптужени Ђаковић долазио у гостионицу „Јадран“ и да га је ударао палицом по табанима. Ово тим пре што је приликом првих саслушања и то 1993. године и 1996. године, дакле, када је његово сећање било много свежије, изричито навео „да га је Ђаковић Перица тукао пендреком“, а 2009. године „да га је Перица пар пута ударио палицом по табанима, с тим да није дуго трајало“. У конкретном случају, интензитет нанесених повреда је био знатно мањи, али очигледно прибегавање физичкој сили уз коришћење палице и уз беспомоћност жртве у описаној ситуацији, дакле док му друго лице седи на ногама, на несумњив начин указује на то да се у конкретном случају ради о нечовечном поступању оптуженог Ђаковића, који је при томе знао да је оштећени [REDACTED] ратни заробљеник, тим пре што су се у тој просторији налазиле решетке, да је оштећени на лицу и телу имао видљиве повреде нанете од других лица.

Имајући у виду напред наведено Апелациони суд у Београду налази да су се у радњама оптуженог Ђаковић Перице стекла обележја кривичног дела ратни злочин против ратног заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ, те да је оптужени Ђаковић нечовечно поступао према оптуженом Медунићу.

Апелациони суд у Београду је из изреке пресуде изоставио део у којима су описане радње оптужених Лазих Милорада, Марунић Мирка и Коњевић Николе, који су правноснажно осуђени, с обзиром на то да оптужени Ђаковић Перица и није оптужен да је поступао као саизвршилац са њима, а из разлога који су напред наведени. Истовремено, другостепени суд је из изреке изоставио и Вујиновић Николу, имајући у виду то да је Тужилац за ратне злочине у току поступка одустао од кривичног гоњења у односу на њега.

Апелациони суд у Београду је применио КЗ СРЈ и одредбу члана 144 овог Закона (Сл.лист СРЈ 37/93), како је то квалификовано у оптужници Тужилаштва за ратне злочине Ктр.10/07 од 06.10.2009. године, а која је прецизирана поднеском од 09.05.2011. године, налазећи да је наведени закон блажи од закона који је важио у време извршења дела и одредбе члана 144 КЗ СФРЈ (Сл.лист СФРЈ 54/90). Ово стога што је законом који је важио у време извршења дела за наведено дело била запређена казна затвора од пет година или смртна казна, док је одредбом члана 144 КЗ СРЈ (Сл.лист СРЈ 37/93) за наведено дело запређена казна од пет година или затвор од двадесет година.

Оцењујући психички однос учиниоца према кривичном делу суд је утврдио да је оптужени Ђаковић Перица поступао са директним умишљајем с обзиром на то да је био свестан свога дела и да је хтео његово извршење. Наиме, оптужени је радње предузимао свесно, како својих поступака, тако и њихових последица, хтео је да према оштећеном, за кога је знао да је ратни заробљеник,

нечовечно поступа, при томе му наносећи како физички бол, тако и психичке патње и понижавајући његово људско достојанство.

Како није било околности које би искључиле кривичну одговорност оптуженог Ђаковића, суд га је огласио кривим и осудио на казну затвора у трајању од 1 (једне) године.

Одлучујући о кривичној санкцији, суд је ценио олакшавајуће и отежавајуће на страни оптуженог Ђаковић Перице у смислу одредбе члана 41 КЗ СРЈ, те тако од олакшавајућих околности нашао да није осуђиван, да је ожењен, отац двоје малолетне деце, да је доставио суду доказ да му је дете које има 11 година болесно од Diabetes mellitus tip. 1, док отежавајућих околности није нашао. Тако утврђеним олакшавајућим околностима на страни оптуженог, другостепени суд је дао значај особито олакшавајућих околности налазаћи да се са ублаженом казном сходно одредби члана 42 и 43 КЗ СРЈ може постићи сврха кажњавања прописана одредбом члана 33 КЗ СРЈ. Имајући у виду наведено, Апелациони суд у Београду је одмерио казну затвора испод границе прописане законом за ово кривично дело и осудио га на казну затвора у трајању од једне године, налазећи да је изречена казна адекватна и сразмерна тежини учињеног кривичног дела, степену кривичне одговорности оптуженог, околности под којима је дело учињено, степену повређивања и угрожавања заштићеног добра, наступелих последица, те да ће изречена казна испунити сврху кажњавања прописану одредбом члана 33 КЗ СРЈ.

Апелациони суд у Београду је, с обзиром на имовно стање оптуженог, те његове личне прилике – да је једини хранитељ породице, да има двоје малолетне деце, на основу одредбе члана 196 став 4 ЗКП ослободио оптуженог Ђаковић Перицу дужности да накнади трошкове кривичног поступка, одлучујући да ће наведени трошкови пасти на терет буџетских средстава.

Имајући у виду напред наведено, те одредбу члана 385 ЗКП у вези са чланом 391 ЗКП, донео је одлуку као у изреци пресуде.

Записничар,
Маја Ивановић, с.р.

Председник већа-судија,
Радмила Драгичевић-Дичић, с.р.

ПРАВНА ПОУКА:

Против ове пресуде може се изјавити жалба, Већу Апелационог суда у Београду, у року до 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

За тачност отправака
Управитељ писарница
Светлана Антић

Светлана Антић